

Понеже обект на тази статия не е отчитането на труда в търговията, ние няма да се спираме на него, а направо ще преминем към анализа на този показател.

При анализа на труда в търговията трябва най-напред да се изучи както развитието на средносписъчния брой на търговските работници през различните периоди, така и да се проанализира изпълнението на плана за средносписъчния брой.

При социалистическата търговия се забелязва една трайна тенденция към нарастване на средносписъчния брой. Това нарастване е предизвикано от постоянно нарастване на покупателните възможности и на потребителското търсене на населението.

Тази тенденция проличава ясно от данните за нарастването на общия брой на търговския персонал в Н. Р. България.

Показател	Среден годишен брой през				% на нарастване през		
	1952 г.	1953 г.	1954 г.	1955 г.	1953 г. към 1952 г.	1954 г. към 1953 г.	1955 г. към 1954 г.
Общо заети лица в търговията	98,696	105,155	109,502	110,188	106.54	104.13	100.63

Данните говорят обаче, че темповете на нарастването на средносписъчния брой на лицата, заети в търговията, постепенно спадат.

Това явление трябва да се счита за положително, като се има пред вид, че една част от труда на търговските работници, а именно тази, свързана непосредствено с покупко-продажбата на стоките, не представлява производителен труд. От това следва, че правилната организация на работната сила в страната изисква броят на заетите лица в търговията да нараства с по-бавни темпове от нарастването на броя на заетите в производството. Доколко това изискване е спазено при развитието на заетите лица в търговията и промишлеността, се вижда от данните в следната таблица:

Показатели	Темп на нарастване		
	1953 г. към 1952 г.	1954 г. към 1953 г.	1955 г. към 1954 г.
В търговията	6.54	4.13	0.63
В промишлеността	5.15	6.53	3.06

Данните показват, че с изключение на 1953 г. темповете на нарастване на заетите лица в промишлеността са по-високи, отколкото в търговията.

При изучаването на динамиката на средносписъчния брой на търговските работници не трябва да се забравя обаче, че увеличаването на броя на работниците може да се счита за икономически оправдано само